

Spis treści

1 Szyfr Shannona	1
1.1 Szyfr XOR	1
1.2 Bezpieczeństwo doskonałe	1
2 Struktury algebraiczne	2
2.1 Podgrupa	2
2.2 Generatory	2
2.3 Problem logarytmu dyskretnego	2
2.4 Warstwy	2
2.5 Homomorfizmy	3
3 RSA	3
3.1 Definicja	3
3.2 Trudność problemu	3
3.3 Przykład	3

1 Szyfr Shannona

Szyfr według Shannon'a jest zdefiniowany jako:

$$\pi = (E, D) : (C, M, K)$$

gdzie schemat szyfrujący E i schemat deszyfrowania D są funkcjami:

$$E : M \times K \rightarrow C$$

$$D : C \times K \rightarrow M$$

$$D(k, E(k, m)) = m$$

1.1 Szyfr XOR

$$K = M = C = \{0, 1\}^L$$

$$E(m, k) = m \oplus k$$

$$D(c, k) = c \oplus k$$

1.2 Bezpieczeństwo doskonałe

Niech π będzie szyfrem Shannona. Rozważmy eksperyment losowy, w którym zmienna losowa K ma rozkład jednostajny nad K . Jeśli zachodzi:

$$\forall_{m_0, m_1 \in M} \forall_{c \in C} P(E(k, m_0) = c) = P(E(k, m_1) = c)$$

to mówimy, że szyfr π jest szyfrem doskonałym.

Jeśli π jest szyfrem doskonałym, to $|K| \geq |M|$.

2 Struktury algebraiczne

$$1. \forall_{a,b \in G} a * (b * c) = (a * b) * c$$

$$2. \forall_{a,b \in G} a * b = b * a$$

$$3. \exists_{e \in G} \forall_{a \in G} a * e = a$$

$$4. \forall_{a \in G} a^{-1} = e$$

- półgrupa: 1

- monoid: 1, 3

- grupa: 1, 3, 4

- grupa abelowa: 1, 2, 3, 4

Zawsze istnieje tylko jeden element neutralny operacji. Rzędem grupy jest moc zbioru G .

$$\varphi(n) = |\{a \in \mathbb{Z}_n : \gcd(a, n) = 1\}|$$

2.1 Podgrupa

Niech H będzie podgrupą grupy G . Wtedy:

$$\forall_{a,b \in H} a * b \in H$$

$$\forall_{a \in H} a^{-1} \in H$$

Na przykład, dla $\mathbb{Z}_{10} = \{0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9\}$, $H = \{0, 2, 4, 6, 8\}$ jest podgrupą grupy $\mathbb{Z}_{10}$.

2.2 Generatory

$$\langle g \rangle = \{g^k : k \in \mathbb{Z}\}$$

Grupa cykliczna, to grupa, która posiada co najmniej jednoelementowy zbiór generatorów. $\exists_{g \in G} \langle g \rangle = G$

2.3 Problem logarytmu dyskretnego

Niech $G = \langle g \rangle$. Problemem jest znalezienie x takiego, że $g^x = a$. W zależności od grupy oraz jej rozmiaru, ten problem może być niezwykle trudny.

2.4 Warstwy

Dla podgrupy H grupy G , warstwą lewostronną H wyznaczoną przez $a \in G$ jest zbiór:

$$\begin{cases} a + H = \{a + h : h \in H\} \\ aH = \{ah : h \in H\} \end{cases}$$

Warstwy są identyczne, albo rozłączne. Warstwy aH i bH są sobie równe kiedy $a^{-1}b \in H$. Suma mnogościowa warstw jest równa grupie G . Indeksem podgrupy H w grupie G ($G : H$) nazywamy moc zbioru warstw względem podgrupy H .

$$G : H = \frac{|G|}{|H|}$$

Rząd podgrupy H jest dzielnikiem rzędu grupy G .

2.5 Homomorfizmy

$f : G \rightarrow G'$ nazywamy homomorfizmem grupy G w grupę G' , jeśli zachodzi:

$$f(a + b) = f(a) + f(b)$$

$$f(ab) = f(a)f(b)$$

Jeśli:

- f jest iniekcją, to mówimy że f jest monomorfizmem.
- f jest suriekcją, to mówimy że f jest epimorfizmem.
- f jest bijekcją, to mówimy że f jest izomorfizmem.

Z własności homomorfizmu wynika, że $f(e) = f(ee) = f(e)f(e) = e'$ oraz $f(a^{-1}) = f(a)^{-1}$ i $f(a)f(a^{-1}) = f(e)$.

Zbiór $Ker(f) = \{a \in G : f(a) = e'\}$ nazywamy jądrem homomorfizmu f .

Zbiór $Im(f) = \{f(a) : a \in G\}$ nazywamy obrazem homomorfizmu f .

3 RSA

Asymetryczny algorytm szyfrujący, w którym każda strona ma parę kluczy: publiczny i prywatny. Enkrypcja odbywa się przy pomocy klucza publicznego drugiej strony, a dekrypcja przy pomocy klucza prywatnego.

3.1 Definicja

Dla danych liczb pierwszych p i q .

$$n = pq$$

$$\varphi(n) = (p - 1)(q - 1)$$

Następnie wybieramy liczbę e względnie pierwszą z $\varphi(n)$. Klucz prywatny d musi spełniać warunek $ed \equiv 1 \pmod{\varphi(n)}$, zatem

$$d = e^{-1} \pmod{\varphi(n)}$$

(n, e) tworzy klucz publiczny, a (n, d) klucz prywatny.

Szyfrowanie wiadomości M odbywa się za pomocą wzoru:

$$C = M^e \pmod{n}$$

Odkrycie wiadomości M odbywa się za pomocą wzoru:

$$M = C^d \pmod{n}$$

3.2 Trudność problemu

Trudność wynika ze znalezienia $\varphi(n)$, a ponieważ weryfikacja czy znalezione $\varphi(n)$ jest poprawne wymaga zastosowania rozszerzonego algorytmu Euklidesa; odszyfrowanie wiadomości C wymaga znalezienia d .

3.3 Przykład

$$p = 7, q = 11 \Rightarrow n = 77, \varphi(n) = 60$$

$$e = 13 \Rightarrow d = 37 \Rightarrow \begin{cases} (n, e) = (77, 13) \\ (n, d) = (77, 37) \end{cases}$$

$$M = 15 \Rightarrow C = 15^{13} \pmod{77} = 64$$

$$C = 64 \Rightarrow M = 64^{37} \pmod{77} = 15$$